

De foreslåede bestemmelser svarer til reglerne i den danske retsplejelovs § 755.

Stk. 1 er i overensstemmelse med den praksis, politiet også i Grønland følger, hvorefter anholdelse foretages i mange tilfælde, hvor tilbageholdelse ikke er påtænkt, og hvor fremstilling i retten derfor heller ikke sker. For eksempel kan nævnes tilfælde, hvor anholdelse er nødvendig for at bringe en strafbar handling til ophør eller for at foretage nødvendige, umiddelbare efterforskningskridt som i tilfælde af spirituskørsel.

Stk. 2 er ny. Den afgrænser den privates anholdelsesbeføjelse. Den gælder kun i tilfælde, hvor en person kan pågribes på fersk gerning, og den pågældende skal snarest overgives til politiet, herunder eventuelt til kommunefogden, der bistår politiet i udøvelsen af den stedlige politimyndighed, jfr. lovens kapitel 1, § 18. Det er oplyst af politimesteren, at private anholdelser sker i et vist omfang. Som eksempel er nævnt en butiksindehavers tilbageholdelse af en butikstyv, indtil politiet kommer.

Stk. 3, der angår anholdelser under opløb eller slagsmål, er ny. Politimesteren har oplyst, at man i sådanne situationer, der ikke er ukendte i Grønland, har savnet hjemmel til at kunne tage en større flok personer med på stationen til afhøring for at få opklaret, hvem iblandt dem der kan sigtes.

Stk. 4, hvorefter anholdelse ikke må foretages, hvis frihedsberøvelse vil være et uforholdsmæssigt indgreb, hænger sammen med det ændrede anholdelsesgrundlag, der ikke forudsætter, at der er udset til en frihedsberøvende sanktion.

Ad § 14

Bestemmelsen, som er ny, svarer til bestemmelsen i den danske retsplejelovs § 756. I modsætning til bestemmelserne i en dansk betinget dom, som er vilkår for udsættelse af fuldbyrdelse eller fastsættelse af frihedsstraf, kan bestemmelserne i en grønlandsk forsorgsdom som anført i de almindelige bemærkninger umiddelbart fuldbyrdes. Politiet vil som følge heraf kunne anholde en dømt, der overtræder en forsorgsdom, med henblik på at gennemtvinge dommens bestemmelser, for eksempel ved at bringe den pågældende til den tilsynsførende eller tilbage til det opholdssted, hvor den pågældende er idømt anbringelse.

Hvis der bliver spørgsmål om at søge den pågældende anbragt på et andet opholdssted eller i institution, eventuelt i forbindelse med ændring af dommen i medfør af kriminallovens § 101, vil der kunne ske tilbageholdelse efter reglen i § 18 a.

Ad § 15

Bestemmelsen i stk. 1 dækkes til dels af reglen i lovens kapitel 5, § 10, om ransagning. Stk. 2 er ny.

Reglerne svarer til den danske retsplejelovs § 758.

Ad § 16

Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til de hidtil gældende regler i lovens kapitel 5, §§ 14 og 15, stk. 1, og til den danske retsplejelovs § 760. Det har været overvejet, om der måtte være grund til at indføre den efter dansk ret foreliggende mulighed for at opretholde anholdelsen i indtil 3 × 24 timer. Der foreligger ikke oplysninger om, at en sådan mulighed for forlængelse af anholdelsen skulle være påkrævet af hensyn til politiets efterforskning. Der er derfor ikke fundet anledning til at indføre en sådan mulighed, der vil komplicere reglerne for kredsretterne. Som forslaget er udformet, skal retterne som hidtil tage stilling til tilbageholdelse og kun i undtagelsestilfælde til anholdelse, jfr. forslaget § 13, stk. 5.

Ad § 17

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til den gældende regel i lovens kapitel 5, § 15, stk. 2, idet det dog udtrykkeligt fastslås, at anholdte skal have lejlighed til at udtale sig.

Bestemmelsen i stk. 2 findes tilsvarende i den gældende lovs kapitel 5, § 16, stk. 1. Det understreges, at det er de faktiske omstændigheder i sagen, der skal anføres. En formel citering af lovens ord er således ikke tilstrækkelig.

Paragraffen svarer til den danske retsplejelovs § 764.

Ad § 18

Som omtalt i de almindelige bemærkninger er der i den grønlandske kriminallov ingen angivelse af strafferammer ved omtalen af de enkelte forbrydelser.

Der er tre begrænsende regler om strafferammer i det danske system:

- 1) Grundlovens § 71, stk. 5, som omtalt foran i de almindelige bemærkninger.
- 2) Retsplejelovens § 762, stk. 1: fængsel i 1½ år.
- 3) Retsplejelovens § 762, stk. 2: fængsel i 6 år.

Efter forslaget kommer begrænsningen i anvendelse af tilbageholdelse navnlig til at bero på den afvejning, der foreskrives i stk. 3.

Formuleringen i stk. 1 indeholder en ændring af den hidtil gældende grundbetingelse for tilbagehol-